

รายงานสถานการณ์น้ำ ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน - ๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำอูน จังหวัดสกลนคร

(รายงาน ณ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๖)

๑.สภาพน้ำฝน

ปริมาณน้ำฝนตกสะสมในปี ๒๕๕๖ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖ - ๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ มีปริมาณน้ำฝนตกเหนืออ่างฯเฉลี่ยสะสม เท่ากับ ๑,๓๖๕.๕๘ มม. มากกว่าปริมาณน้ำฝนตกเหนืออ่างฯเฉลี่ยสะสมในช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๕๕ ซึ่งปริมาณฝนตกเหนืออ่างฯรวม ๙๓๖.๒๘ มม. (ปริมาณฝนตกเหนืออ่างฯเฉลี่ยสะสมตลอดปี ๒๕๕๕ เท่ากับ ๙๓๗.๒ มม. โดยปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งปีของโครงการฯน้ำอูน เท่ากับ ๑,๔๐๐ มม.) ในช่วงระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ - ๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ผ่านมามีวันที่ฝนตกเหนืออ่างฯเฉลี่ยจำนวน ๒ วัน รวมเป็นปริมาณน้ำฝนตกเฉลี่ยเหนืออ่างฯเท่ากับ ๓๘.๒๕ มม.

๒.สภาพน้ำท่า

ณ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ระดับน้ำในลำน้ำอูน ณ จุดตรวจวัด TKh.๑๐๘ วัดศรีธรรมราช บ้านพอกใหญ่ สามัคคี ตำบลพอกน้อย อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร (ห่างจากหัวงานเขื่อนน้ำอูน ประมาณ ๔๘ กม.) อยู่ที่ระดับ +๑๕๓.๓๕ ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง ๓.๖๑ เมตร ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปกติ

๓.สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำน้ำอูน

- ๓.๑ สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำน้ำอูน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ มีปริมาณน้ำในอ่าง ๔๑๕.๒๖ ล้าน ลูกบาศก์เมตร หรือประมาณ ๗๙.๘๖ % ของความจุที่ระดับเก็บกัก
- ๓.๒ ปริมาณน้ำที่ไหลลงอ่างฯ น้ำอูน ตั้งแต่ ๑ มกราคม - ๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ ประมาณ ๓๕๗.๑๕ ล้าน ลูกบาศก์เมตร (ปริมาณน้ำไหลลงอ่างน้ำอูน เฉลี่ยทั้งปี ๓๘๖ ล้าน ลูกบาศก์เมตร)
- ๓.๓ สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำน้ำอูน ณ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ มีปริมาณน้ำในอ่าง ๔๒๒.๓๕ ล้าน ลูกบาศก์เมตร หรือประมาณ ๘๑.๒๒ % ของความจุที่ระดับเก็บกัก ปริมาณน้ำในอ่างฯ มีแนวโน้มลดลง

๔.การบริหารจัดการน้ำ

๔.๑ เพื่อการอุปโภค-บริโภค

ปริมาณน้ำที่สูบเพื่อการประปาทั้ง ๔ แห่ง ประมาณวันละ ๐.๐๐๕๘ ล้าน ลูกบาศก์เมตร

๔.๒ ผลการส่งน้ำฤดูแล้งปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ เริ่มส่งน้ำตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ และหยุดส่งน้ำวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ ปริมาณน้ำที่ส่ง ๑๐๐.๖๔ ล้าน ลูกบาศก์เมตรพื้นที่เก็บเกี่ยวถึง ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖ มีพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวนาปรัง ๓๑,๓๖๐ ไร่ คิดเป็น ๙๘.๔๒ % พื้นที่เก็บเกี่ยวพืชไร่ - พืชผัก ๓,๕๓๙ ไร่ คิดเป็น ๑๐๐ % รวมพื้นที่เก็บเกี่ยวทั้งสิ้น ๓๔,๘๙๙ ไร่ คิดเป็น ๙๘.๕๘ % มีพื้นที่เสียหายได้แก่ ข้าวนาปรังพันธุ์พื้นเมือง จำนวน ๕๐๓ ไร่ คิดเป็น ๑.๔๒ % (เก็บเกี่ยวเต็มพื้นที่แล้ว) พื้นที่บ่อปลา ๔๙ ไร่

๔.๓ การส่งน้ำฤดูฝน ปี ๒๕๕๖

๔.๓.๑ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำอูน ได้ดำเนินการจัดการประชุมคณะกรรมการจัดการชลประทาน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ โดยท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร เป็นประธานในการประชุม ผลการประชุมมีมติดังนี้

กรณีปีน้ำมาก คาดการณ์ปริมาณน้ำในอ่างปีนี้เหมือนกับปี ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา

- ❖ กำหนดส่งน้ำฤดูหนาวปี ตั้งแต่วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึง ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถ้าหากมีฝนตกลงมาอย่างต่อเนื่อง และปริมาณน้ำในแปลงเพาะปลูกมีเพียงพอ จะยังไม่ส่งน้ำให้กับพื้นที่ โดยพนักงานส่งน้ำจะทำการสำรวจสภาพน้ำในแปลงว่ามีเพียงพอหรือไม่ ประกอบกับเกษตรกรมีการร้องขอความต้องการใช้น้ำ จึงจะทำการส่งน้ำให้กับพื้นที่
- ❖ ถ้ามีฝนตกในพื้นที่ปริมาณมาก เนื่องจากพายุหมุนเขตร้อน (ดีเปรสชัน โชนร็อนและไต้ฝุ่น) จะหยุดการส่งน้ำทันที เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดกับคลองส่งน้ำ ,อาคารชลประทาน และพื้นที่เพาะปลูก
- ❖ การพร่องน้ำในอ่างฯ กรณีที่เกษตรกรมีความต้องการใช้น้ำอยู่ จะเป็นการส่งน้ำและระบายน้ำตามคลองส่งน้ำเข้าไปในพื้นที่เพาะปลูก หรือไม่ก็ระบายเข้าสู่คลองส่งน้ำปล่อยน้ำผ่านอาคารทิ้งน้ำลงตามคลองระบายน้ำ แต่ทั้งนี้ต้องไม่ให้เกิดกระทบกับปริมาณน้ำในลำน้ำห้วยปลาหาง และลำน้ำอุยอยู่ในชั้นวิกฤติ
- ❖ ถ้าปริมาณน้ำในลำน้ำห้วยปลาหาง และลำน้ำอุยอยู่ในชั้นวิกฤติ โดยลำน้ำอุย ณ บริเวณสะพานบ้านพอกใหญ่ มีระดับน้ำเกิน +๑๕๖.๐๐ เมตร รทก. จะไม่มีการระบายน้ำโดยจะทำการเก็บกักน้ำไว้ก่อน นอกจากนี้ว่าปริมาณน้ำในอ่างเกินระดับเก็บกัก มีการไหลล้นอาคารระบายน้ำล้นตามธรรมชาติ
- ❖ ถ้าปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำช่วงปลายเดือนสิงหาคม มีปริมาณน้ำมากกว่า ๘๕% ของความจุอ่างฯที่ระดับเก็บกัก จะพิจารณาระบายน้ำไปตามคลองส่งน้ำเข้าไปในพื้นที่ และหรือระบายน้ำผ่านอาคารทิ้งน้ำลงสู่คลองระบายน้ำ ทั้งนี้ต้องกระทบกับพื้นที่ด้านท้ายน้ำให้น้อยที่สุด
- ❖ พื้นที่เสี่ยงภัย ได้แก่ พื้นที่เพาะปลูกและชุมชน ที่อยู่ตามแนวลำน้ำห้วยปลาหาง, ลำน้ำอุย และคลองระบายน้ำ เฝ้าระวังปริมาณน้ำป่าที่ไหลหลากมาจากเทือกเขาภูพาน และขอให้ทำการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ที่รูก้ำหรือกีดขวางการไหลของน้ำในลำน้ำสายต่าง ๆ

กรณีปีน้ำน้อย ถ้าหากสถานการณ์น้ำในอ่างปีนี้เหมือนกับปี ๒๕๕๓ หรือ ปี๒๕๕๕

- ❖ กำหนดส่งน้ำฤดูหนาวปี ตั้งแต่วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึง ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยพนักงานส่งน้ำจะสำรวจสภาพน้ำในแปลงว่ามีเพียงพอหรือไม่ ประกอบกับเกษตรกรร้องขอความต้องการใช้น้ำ จึงจะทำการส่งน้ำให้กับพื้นที่
- ❖ กรณีที่ฝนทิ้งช่วง จะทำการส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกแบบเสริมน้ำฝน
- ❖ ถ้ามีฝนตกในพื้นที่ปริมาณมาก เนื่องจากพายุหมุนเขตร้อน (ดีเปรสชัน โชนร็อนและไต้ฝุ่น) จะหยุดการส่งน้ำทันที เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดกับคลองส่งน้ำ,อาคารชลประทาน และพื้นที่เพาะปลูก และเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง
- ❖ ขอให้เกษตรกรช่วยกันใช้น้ำอย่างประหยัด
- ❖ ฤดูฝนต้องมีน้ำในอ่างฯมากกว่า ๕๐% จะส่งน้ำ (นิคมน้ำอุย จะสูบน้ำได้)
- ❖ ฤดูแล้งต้องเหลือน้ำในอ่างฯมากกว่า ๓๐% (จะสูบน้ำเพื่อการประปาได้)

๔.๓.๒ พื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูฝนปี ๒๕๕๖ ผลการสำรวจพื้นที่เพาะปลูกในสัปดาห์ที่ ๔๘ ระหว่างวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ - ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ มีพื้นที่เตรียมแปลงเพาะปลูกข้าว จำนวน ๑๗๘,๑๖๒ ไร่, พื้นที่ตกกกล้า ๑๑,๐๘๑ ไร่, พื้นที่ปักดำ ๑๖๔,๑๓๕ ไร่, พื้นที่เพาะปลูกข้าวนาหว่านน้ำตาม ๑๔,๐๒๗ ไร่, บ่อปลา ๒,๕๔๔ ไร่, ไม้ผล ๑๕๐ ไร่, ยางพารา ๑๐,๐๓๐ ไร่ เพาะปลูกเต็มพื้นที่แล้ว

๔.๓.๓ การส่งน้ำฤดูฝนปี ๒๕๕๖ ส่งน้ำให้กับพื้นที่ตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึง วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ ปริมาณน้ำที่ส่ง ๕๑.๗๐๙ ล้าน ลูกบาศก์เมตร เหลือระยะเวลาส่งน้ำอีก ๒๕ วัน ต้องการใช้น้ำประมาณ ๔๐ ล้าน ลูกบาศก์เมตร

๔.๓.๔ การคาดการณ์ปริมาณน้ำในอ่างฯ เมื่อสิ้นสุดการส่งน้ำฤดูฝนปี๒๕๕๖ คาดว่าจะมีน้ำในอ่าง ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ประมาณ ๓๗๕ ล้าน ลูกบาศก์เมตร คิดเป็น ๗๒ % ของความจุที่ระดับเก็บกัก

๔.๓.๕ สถานการณ์น้ำท่วมในช่วงระหว่างวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ - ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา มีฝนตกในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ทำให้ปริมาณน้ำในลำน้ำอูน, ลำห้วยปลาหางมีระดับสูงเกือบล้นตลิ่ง ทำให้น้ำในคลองระบายสาขา ไหลไม่สะดวกเกิดการอัดเอ่อ ประกอบกับเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ถูกน้ำท่วมซ้ำซาก ได้แก่

๑. พื้นที่น้ำท่วมเขตฝายส่งน้ำที่ ๒ บริเวณ คลอง L-๑L-๓L มีพื้นที่เสียหาย ๑๕ ไร่ สถานการณ์เข้าสู่สภาวะปกติ
๒. พื้นที่น้ำท่วมเขตฝายส่งน้ำที่ ๓ บริเวณที่ลุ่มต่ำตามแนวคลองระบายน้ำห้วยปลาหาง กม. ๑๙+๐๐๐ - ๓๔+๐๐๐ สถานการณ์เข้าสู่สภาวะปกติ
๓. พื้นที่น้ำท่วมเขตฝายส่งน้ำที่ ๔ บริเวณที่ลุ่มต่ำตามแนวคลองระบายน้ำลำน้ำอูน กม. ๙+๐๐๐ - ๒๒+๐๐๐ มีพื้นที่เสียหาย ๓๒๐ ไร่ สถานการณ์เข้าสู่สภาวะปกติ
๔. พื้นที่น้ำท่วมเขตฝายส่งน้ำที่ ๕ บริเวณที่ลุ่มต่ำตามแนวคลองระบายน้ำ D๑-๗R กม. ๒+๐๐๐ - ๕+๕๐๐ ฝั่งขวา สถานการณ์เข้าสู่สภาวะปกติ
๕. พื้นที่น้ำท่วมเขตฝายส่งน้ำที่ ๖ บริเวณที่ลุ่มต่ำติดเขตหนองหาร สถานการณ์เข้าสู่สภาวะปกติ
๖. สรุปลุ่มพื้นที่น้ำท่วมที่ผ่านมาในเขตพื้นที่โครงการฯน้ำอูน ทั้งหมด ๑,๕๓๘ ไร่ พื้นที่เสียหาย ๓๓๕ ไร่ ปัจจุบันสถานการณ์เข้าสู่สภาวะปกติแล้ว

๕. การให้ความช่วยเหลือและการประชาสัมพันธ์

โครงการฯน้ำอูน ได้มีการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวให้เกษตรกรผู้ใช้น้ำ, กลุ่มผู้ใช้น้ำ, กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทราบเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำประจำทุกเดือน